

tíðindablaðið sosialurin

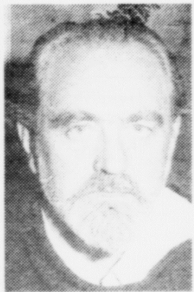
55. árg. ★ kr. 4,-

Nr. 29 ★ hósdagur 15. apríl 1982

frælsi

javnaður

brøðralag

Petur Reinert
ikkí afturvaldur

Siða 3

Samferðslu-
nevndin:

Tvey skip skulu
sigla í Sand-
oyinna

Samferðslunevndin hjá
løgtinginum hevur
gjørt tilmæli til upp-
skotið um summar-
ferðaaðlanina. Nevnd-
in mælir til hægri tæ-
nastuðði enn Strand-
ferðslan hevur skotið
upp.

Siða 3

Mest russarar

Týsdagin vóru 18 út-
lendsk fiskiskip við
Føroyar. 12 russiskir
og triggjar eysturtýskir
svartkjaftatrolarar
royndu eystanfyrir,
einar 80 fjórðingar úr
landi. Fiskiskapurin
hevur verið litil í sein-
astuni, 25–30 tons í
miðal um dagin.

Ein russari fór heim
týsdagin. Hann hevði
verið her í triggjar
mánaðir og fiskað
3.000 tons.

Umframt eystur-
europeisku skipini
vóru trý EEC-skip
undir Føroyum fyrst í
vikuni, ein bretskur
linubátur og tveir týsk-
ir trolarar.

Færri tilburðir av krabbameins- sjúkum millum bøndur og fólk við hægri útbúgving

Leiðarin á «Kræftforskningsinstituttet» í Århus, Peter Ebbesen, yvirlækni hevurjúst verið í Føroyum, har hann m.a. helt ein fyrilestur um orsökir til krabbamein. Endamálið við ferðini var eisini at fáa blóðroyndir úr Føroyum í samband við kanningar av tilburðum av næsa- og svølgkrabba-ávikavist í Grønlandi og í Føroyum. Tað visir seg, at tittleikin av hesi krabbameinssjúku í Grønlandi er 25 ferðir størri enn í Føroyum.

Lesið um fyrilesturin í blaðnum í dag og annars samrøðu við Peter Ebbesen í leygardagsblaðnum.

jan

Peter Ebbesen, leiðari á «Kræftforskningsinstituttet» í Århus

Fyrilestur um bløðararasjúkuna

Bløðarásjúka er sjáldsamt fyrirbrigdi í flestu londum. Í Føroyum eru í dag try fólk, sum hava bløðarásjúku. Men hvat vita vit í veruleikanum um hesa sjúku? Í kvöld klokkan 19.30 er so møguleiki at fáa nakað at vita um bløðarásjúku (thæmfíle). Tað er danski læknin Elma Scheibel, sum heldur fyrilestur um hesa evnið í fundarhølinum á 3. hædd á Landssjúkrahúsinum. Fyrilesturin er almennur.

Umframt Elmu Scheibel er eisini formaðurin í danska

Bløðarafelagnum, Vita Gamberg við í Føroyum. Hon eigur sjálv eitt barn, sum hevur hesa sjúku.

Bløðarásjúkan er arvalig. Tað er kvinnan, sum er berari av sjúkuni, men bert dreingjabørn kunnu gerast bløðarar. Hann, ið er føddur við bløðarásjúku, tørvar eitt ávíst evni í blóðinum, sum ger, at bløðið altíð kann storkna aftur, t.d. tá ein dettur og fer at bløða.

Fyrr var lítið at gera fyri at hjálpa bløðarum, um okkurt varð áfátt. Teir flestu bløð-

Nú sleppa skotar at flúgva til Føroya

— Donsku myndugleikarnir góðtikið, at Air Ecosse byrjar rutu-flúgving millum Skotland og Føroyar

Skotska flogfelagið Air Ecosse fær nú loyvi at flúgva til Føroya.

Ministeriet for Offentlige Arbejder fer í hesi vikuni at boða bretska myndugleikumun frá, at tað er til reiðar at góðkenna flúgving hjá Air Ecosse millum Vágar, Wich, Aberdeen og Sumburgh Head í Hetlandi. Loyvið er fyribils galdandi til 1. oktober 1985. Tað sama sum loyvið hjá SAS at flúgva til Føroya.

Landstýrið hevur viðmælt, at Air Ecosse fær loyvi at flúgva. Tó við teirri treyt, at møguleikin hjá føroyingum at koma upp í flúgvingina skal standa opin.

Sambært umsóknini frá Air Ecosse, ætlar felagið at flúgva triggjar ferðir um vikuna millum Skotland og Føroyar. Ta einu ferðina verður millumlent í Hetlandi, bæði á veg upp og niður.

hd.

Arbeidsósemja á Vestfisk:

Løn tikin frá arbeids- fólki í drekkatið

FA: — Illoyalt ikki at leggja ætlaða broyting fyrir álitisfólk og arbeidsmannafelag, men bert fáa 28 konufólk at skriva undir eitt fráfall um løn í drekkatið

Stjórin á flakavirkinum í Sørvági, hevur fingið 28 av 32 konufólkum at skriva undir, at tær fráfalla kravið um at fáa løn fyrir drekkatiðina, tá tær arbeida yvir um kvöldið og ongan nátturðatíma hava. Og tí hevur virkisleiðslan avgjort ikki at gjalda fyrir henda steðgin.

Sosialurin hevur skilt, at hetta er orsøkin til ósemjuna millum leiðslu á Vestfisk og Sørvágs Arbeidsmannafelag, og er orsøkin til, at felagið lýsti arbeidssteðg mikumorgunin, tá flak skuldi avskipast.

Sosialurin fekk ikki fatur á formanninum í Arbeids-

mannafelagnum. Rúna Nolsøe, men felagið skuldi seinrapartin í gjár hava fund saman við formanninum og stjórnarlimum í Føroya Arbeidsfelag.

FA-formaðurin, Ingeborg Vinther, sigur, at stjórin í FA tekur fult undir við avgerðini um at lýsa arbeidssteðg.

Ingeborg Vinther upplýsir, at tvídrátturin hevur samband við eina broyting í sáttmálanum. Áður hevði arbeidsfólk rátt til tveir kaffisteðgir, hvørt eitt korter, tá arbeitt varð eftir kl. fimm. Hesir steðgirnir eru lagdir saman, soleiðis at drekkatiðin nú er hálvur tími.

Ingeborg Vinther visir til gr. 8 í sáttmálanum, har sagt verður at drekkatiðin skuldi praktiserast á sama hátt, sum gjørt varð frammanundan á teim ymiskum arbeidsplássunum, um arbeidsfólk ynskti tað soleiðis.

— Arbeidsfólkini eru von við hesa drekkatiðina og tey víðu gjarna hava hana, sum hon hevði verið og við løn, sigur Ingeborg Vinther.

Leiðslan á virkinum visir hinvegin til grein í sáttmálanum, har sagt verður, at nátturðatiðin liggur millum kl. seks og sjei, tá arbeitt verður yvir. Ingeborg Vinther sigur, tá fær fólk ikki løn. Sum hon hevur skilt, vil leiðslan hava fólk heim í nátturða, meðan fólk vil halda fram, sum tað hevur gjørt.

Hafturat heldur stjórin í FA, at tað er illoyalt av stjóranum at venda sær til ein part av arbeidsfólkunum fyrir at fáa nakað av gjøgnum.

Ingeborg Vinther sigur, at ætla ein virkisleiðsla at broyta nakað, skal hon venda sær til álitisfólkini og til felagið.

jo-mo

Háskúlanæmingar til Svínøyar

Í morgin fara umleið 40 háskúlanæmingar og lærarar teirra á kanningarferð til Svínøyar. Ætlanin er at vera í oynni í triggjar dagar og har kanna søgu, bygðaliv, vinnuliv, samferðslu og onnur viðurskipti í oynni. Ferðin er liður í undirvísingini á skúlanum og heimafturkomin er so ætlanin at skipa fyrir eini framsýning, sum lýsir hesa føroysku oynna.

Vónin er at tað spyrst so frægt burturúr hesi heldur sjáldsamu kanningarferð, at ein framsýning frá ferðini kann visast fram fyrir almenninum á Føroyavíkuni, sum ldnadafelagið skipar fyrir í næstu viku.

jan